

PRENUMERATION

SKANDINAVIEN

Sverige

Danmark

Norge

Vrak

Natur/Biologi

Reportage

Kustlexikon

Vraklexikon

RESOR

FOTO

UTBILDNING

UTRUSTNING

MAGASINET

KONTAKT

ANNONSERING

DYKGUIDEN

M.S. Seattle
Vraklexikon # 51

Position: N 58.07.640 E 08.03.149 WGS 84 datum

Område: Sydnorge nära Kristiansand

Oktober 1939 anlände tre besynnerliga studenter till Bonaire från Wien. De ville leva i vildmarken, ägna sig åt undervattensjakt och påstod att de tänkte filma fiskarna nere i havet. Myhneer Gezaghebber var holländska statens representant på platsen. Han befarade att den där Hans Hass och hans kamrater Jörg och Alfred egentligen var tyska spioner. De tänkte säkert ta bilder av oljeriggarna och sedan dyka till havets botten för att rapportera till fiendliga ubåtar. Hans Hass med kompisar hade åtskilligt besvär med att övertyga myndigheterna om att de hade rent mjöl i påsen. Saken slutade med att de tre internerades ombord på Hamburg-Amerikalinjens fartyg M/S Seattle. Hon låg för ankar vid huvudön Curaçao.

Fartyget var på väg hemöver. Oroligheterna i Europa gjorde att hon beordrades gå in till neutral hamn. I likhet med 13 andra tyska fraktskutor valde kapten Herrmann Lehmann att söka sig till Curaçao. Han kom från Nordamerika fullastad med trä, styckegods och 30 000 lådor apelsiner. Efter en tid i Curaçao ändrade uppehållet karaktär från skydd i neutral hamn till blockad av seglatsen. De tyska skeppen bevakades av en holländsk ubåt och två jagare. Tyskarna tvingades spara på bränslet. Seattle och två andra skutor måste stänga av kylsystemet. I Curaçao råder kvalmig hetta året om. Snart spreds en obehaglig stank av ruttnande

annons

annons

annons

annons

annons

annons

annons

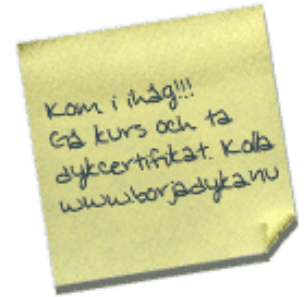

annons

till verkstaden
utan
mellanhänder

frukt runt de blockaddrabbade fartygen. Till slut blev det outhärdligt. Holländarna gav då kaptenen tillåtelse att segla ut en bit från hamnen och dumpa den varma apelsingröten i havet. Men de måste ju hindra fartygen att rymma. På varje båt posterades 20 soldater under utflykten.

Hans, Jörg och Alfred fortsatte att dyka under hela interneringstiden. De konstaterade att havet runt ön hade en tydlig smak av apelsinsaft i en hel vecka efter dumpningen.

mot norr Kapten Lehmann och ett par av hans kollegor var inte helt nöjda med att sitta fast på Curaçao. De smidde planer på hur de skulle kunna bryta blockaden och återvända hem till Tyskland. Lehmann gick i land varje dag för att ta en promenad. Spatserturerna gick alltid till en hög utsiktspunkt. Därifrån kunde Lehmann få en överblick över ön och det omgivande havet. Plötsligt en dag såg han sin chans. Krigsfartygen stävade hastigt bort på något uppdrag. Nyheten spreds snabbt i de internerade besättningarna. Nu gällde det. Hans Hass, Jörg och Alfred valde att gå iland. Seattle och Mimi Horn lyckades smita iväg. Seattle satte kurs mot norr och hoppades att därigenom undvika möten med fiendliga fartyg. Under den närmaste månaden seglade de norr om Island och lyckades slutligen gå in till den norska kusten i höjd med Tromsø. Där inspekterades de av den norska marinen och fick tillåtelse att följa kusten till Sydnorge. Därifrån skulle de ta sig över till svenska farvatten. Den 8 april 1940 anlände Seattle till Kristiansand. Där beordrades hon av den norska jagaren Gyller att uppsöka hamn.

fiendlig eld Klockan 5 den 9 april var hon klar för avgång och stävade ut i den lätta morgondimman. Färden hade knappt inletts när Seattle siktade nio krigsfartyg med kurs rakt mot Kristiansand. Kapten Lehmann signalerade "Hier Deutsches Schiff" men fick inget svar. Därför trodde han att krigsfartygen var engelska. De närmade sig snabbt. Han väntade sig därför att de skulle öppna eld. Med ett snabbt beslut girade han babord.

I verkligheten var det inte engelska utan tyska krigsfartyg som närmade sig. I den norska befästningen på Odderøya kände man omedelbart igen fartygen som en tysk anfallsstyrka. Därför inleddes eldgivning därifrån. Norrmännen antog att Seattle var ett tyskt förrådsfartyg för invasionsstyrkan. Därför hivade de iväg ett par 105 mm granater med bister hälsning från det norska folket.

Norska kanoner inledde alltså striden. Tyskarna besvarade snart elden. Från kryssaren Karlsruhe skickades salva efter salva mot de norska ställningarna. Seattle hamnade mitt i korselden och fick inkassera flera träffar. Trälasten antändes. Snart stod hela skrovet omvärt av lågor. Alle man tvingades i livbåtarna. De rodde in till land och togs till fånga av norska styrkor. Seattle drev tvärs över fjorden och sjönk utanför Dvergsnestangen tre dagar senare.

Data

Namn M.S. Seattle

Vraktyp Fraktskuta

Tekniska data

Byggår och -plats:

1928 Deutsches Werft AG

Längd: 140,7 meter

Bredd: 18,6 meter

Tonnage: 7369 brt

Rederi: Hamburg-Amerikalinjen

Nationalitet: Tysk

Position

N 55.07.640 E 08.03.149 WGS 84 datum

Position utanför Dvergnestangen. Vraket är markerat med bojar i aktern (20 meter) och på skorstenen (40 meter)

Område Sydnorge nära Kristiansand

Djup

- Maxdjup 72 meter (74 invändigt)

- Minsta djup 20 meter

Sevärdheter Massor att se för både sportdykare och tekniska dykare. Akterpartiet med lastrum, kylanläggning och akterkabin bidrar till intrycket av ett enormt stort fartyg.

Tekniska dykare kan njuta av en imponerande stor överbyggnad med svalgångar och hytter. På väg ut mot stäven träffar man på förmasten. Med sina påväxtbelupna vajrar liknar den en gigantisk julgran när sikten är bra.

Dyksäkerhet Vraket ligger med stark lutning ner utefter en brant sluttning. Som dykare måste man känna sina begränsningar. Låt bli att sluta som dödsoffer nummer tre. Djup luftdykning ("bara" 45 meter) och penetrering var det som orsakade problem. Det här dyket måste tas mycket allvarligt. Syrgasutrustning måste finnas på plats vid vartenda dyk på platsen.

Sikt 2 till mer än 30 meter. Vanligtvis kring 10.

Ström ytterst sällsynt och bara svag

Fotomotiv hela akterskeppet är ett jättelikt fotoområde med möjlighet att få bilder av många detaljer.

Tryckflaskorna, roderkvadranten, lastrummet, den kullfallna masten, akterhuset. Djupare ner blir ljuset svagare men motiven är många.

Djur och växter gles påväxt av sjöpungrar och dödmanshand

Dykcenter One Ocean, +47 9162 8525

INTERNET

<http://www.sorlandet.com/>

Den lokala turistbyråns hemsida.

till början |